

พระเมธีรัตโนดม (อำนวยการ ปญญาวุฒโทม ป.ธ.๗)
รองเจ้าคณะจังหวัดลพบุรี เจ้าอาวาสวัดคิ่งท่าเสา

พระเมธีรัตโนดม (อำนวย ปญญาวุฑโฒ ป.ธ.๗) รองเจ้าคณะจังหวัดลพบุรี เจ้าอาวาสวัดคู้้งท่าเสา

“ไปอยู่กรุงเทพกันเถอะ ไปเรียนหนังสือที่วัดปากน้ำ สบายมากไม่ต้องบิณฑบาต เข้า-เพล มีอาหารถวายตลอด” จากข่าวที่เพื่อนเณรนำมาบอกนี้เอง ที่ทำให้อาตมาตัดสินใจเดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อเข้ามาอยู่วัดปากน้ำ เพราะสมัยนั้นพระเณรอยู่กันลำบาก ฟังบวชเณรได้พรรษาเดียว ไปกราบหลวงพ่อ หลวงพ่อบอกถามว่ามาทำอะไร ก็บอกว่าจะมาอยู่ที่นี่ เธอจะอยู่ทำไม ก็อยากเรียนหนังสือขอรับ มีที่อยู่หรือยัง มีแล้วครับ แล้วมีพระดูแลหรือยัง มีแล้วครับ เท่านั้นแหละท่านก็รับไว้ อาตมามีพระวิจิตรท่านดูแลเดี๋ยวนี้เป็นเจ้าอาวาสอยู่วัดภาชีอยู่กรุงเทพฯ นั้นแหละทางพระโขนง อาตมาเดิมเป็นคน ต.เชียงงา อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี เดิมชื่ออำนวย จำปา อาตมาบวชเป็นสามเณร ปี ๒๔๙๕ ที่วัดเชียงงา

พระเมธีรัตโนดม

จำได้ว่ารุ่นนั้นปีนั้นเณรหลังไหล่กันมาเยอะมากเฉพาะเณรร่วม ๑๒๐ องค์ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ มีการเปิดสำนักเรียนใหม่หลวงพ่อสรางโรงเรียนใหม่สองชั้น สมเด็จพระมหาธีรราชังคลาจารย์เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันหรือสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก หรือสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๙ ประโยคจากวัดเบญจมบพิตรก็มาเป็นผู้ใหญ่ที่วัดปากน้ำ จึงเปิดสำนักเรียนตั้งแต่ปีนั้นเป็นต้นมา

หลวงพ่อก็ไม่ได้บังคับ
ใคร ท่านว่าใครจะ
เรียนอะไรก็เรียนได้
จะเรียนปริยัติก็ได้
เรียนปฏิบัติก็ได้ อย่าง
ใดอย่างหนึ่งได้ ถ้าเรียน
สองอย่างได้ยิ่งดี แต่

ไม่เรียนเลยไม่ได้ วัดปากน้ำมีกติกาอย่างนี้ ถ้าไม่เรียนอยู่ไม่ได้ ต้อง
เรียนอย่างใดอย่างหนึ่งแต่ก่อนเราอยู่กันอดทนนะ พระ เณร เถร ซี อยู่กัน
หำร้อย หกร้อยองค์ วัดปากน้ำสมัยนั้นก็คับแคบ ที่อยู่ไม่มีหอรอกอาตมา
นะก็ไปอาศัยอยู่โรงเพิงซึ่งเป็นโรงงานที่เขาปลูกเป็นที่ทำงานของคนงาน
ที่เขามาสสร้างโรงเรียน ก็อาศัยอยู่เพิงอย่างนั้น แต่กฎก็เอาไม้ปู้ ไปเอา
ลังกะสีไปกันพอกันฝนได้เท่านั้น อยู่กันอย่างง่าย ๆ อาตมานะอาศัยอยู่
อย่างนั้น แล้วก็เวลาจะท่องหนังสือก็ออกมาตามเสาไฟฟ้า ไม่ได้อยู่ในห้อง
เข้านี้ตีสี่ต้องตื่นขึ้นมา เอาหนังสือมาท่องตามเสาไฟฟ้า แล้วก็ที่อาบน้ำ
สมัยก่อนยังไม่มีน้ำประปา เอน้ำจากคลอง ตักน้ำเป็นโอ่งใหญ่ ตักใส่
โอ่ง แล้วก็อาบน้ำ สุนัข ไม่ได้อาบที่คลอง ตักขึ้นมาข้างวัด แล้วก็ตัก
ใส่โอ่ง ต้องตักเอาเอง แล้วที่ตากจีวรก็แถวนั้นแหละ เอาเชือกเอาลวด
มัดกันตามกิ่งไม้ ก็มุงเรียน ก็ไม่รู้ละ พวกอาตมาก็มุงเรียนหนังสือ ก็
แข่งกัน แข่งกันท่องหนังสือ คือตอนกลางคืนจะมีเสียงท่องหนังสือดังทั่ววัด
เสียงท่องหนังสือแข่งกัน ทบทวนไวยากรรมบาลี แปลหนังสือท่อง
หนังสือกันตลอด

สำนักเรียนวัดปากน้ำตอนนั้นจะมีพระเณรเรียนเยอะ พระเณร
มีความขยัน เพราะหลวงพ่อบอกท่านมาให้กำลังใจ หลวงพ่อบอกท่านจะ
บอกว่าการเรียนการศึกษานี้เป็นหัวใจ จะทำให้เรามีค่าสูงขึ้น ไม่ว่า

คนเราเกิดจากท้องไร
ท้องนาแต่เมื่อมาบวช
มาเรียนแล้วต่างมี
ฐานะดีขึ้น คนเคารพ
กราบไหว้สะอาดขึ้น
มีเกียรติดีขึ้น ยังเป็น
พระปฏิบัติด้วย พระ

สุปฏิปันโน ท่านว่าอย่างนั้นนะ ถ้าเราปฏิบัติปฏิบัติชอบ มีศีล
ตั้งมั่นอยู่ในศีล ไม่ต้องกลัวอด กลัวยาก เงินทองลาภมันจะไหลมา
เทมา ยิ่งให้ยิ่งมี ท่านว่าอย่างนั้น เราอดทนลำบากวันนี้เพื่อความสบาย
วันหน้าให้ตั้งใจศึกษา ให้ตั้งใจเรียนกัน และหลวงพ่อกำลังใจดีมาก
ถึงเวลาเปิดโรงเรียนก็ดี ถึงเวลาประกาศผลสอบก็ดี นั่งเรียงลำดับ พอ
ประกาศผลสอบ ท่านให้อธิบายว่าการศึกษาปริยัตินี้ให้เป็นหลัก การ
ศึกษานักกรรมตรี เปรียญต้องสอบกันให้ได้เป็นเรื่องหลัก แล้วก็เอามา
ปฏิบัติ ศึกษาแล้วก็ให้นำมาปฏิบัติ วิชาธรรมกายอย่างนี้อ่าทั้งท่าน
ว่าอย่างนี้ ท่านยกหลักคำสอนในทางศาสนา ๓ หลักคือว่า

ประการที่ ๑ สัพพะปาปัสสะอะกะระณัง ท่านว่าต้องไม่ทำชั่ว
ห้ามเลยท่านยกตัวอย่าง เช่น วัดปากน้ำอยู่กันเยอะแยะ มีทั้งพระ มี
ทั้งแม่ชี ต้องแยกส่วนห้ามล้ำเขตกัน เราไม่ไปหากัน คือว่าชีก็ไม่มากุฏิ
พระ พระก็ไม่ไปบ้านชีแยกกัน ไม่มาคลุกคลีกัน ท่านให้อย่างนี้คือห้าม
ทำชั่ว

ประการที่ ๒ กุสะลัสสุปะ สัมปะทา บำเพ็ญกุศลให้ถึงพร้อม ทำ
ความดี อะไรก็ได้ที่เป็นกุศล ท่านบอกความดีทำได้สองอย่าง หนึ่งศึกษา
เล่าเรียน สองปฏิบัติธรรม หรือใครจะทำทั้งเรียนทั้งปฏิบัติธรรมก็ยิ่งดี
มาก แต่ก็ต้องทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

ประการที่ ๓ สะจิตะปริโยทะปะนัง ทำจิตของตนให้ผ่องใส คือ อย่ำทั้งการปฏิบัติ เช่น หลวงพ่อนำปฏิบัติทุกวัน อย่ำทั้งการปฏิบัติ ไม่คลุกคลีด้วยหมู่คณะ ไม่คุยกัน ไม่เสวนา คุยเฮฮาแบบฆราวาส ท่านให้ศึกษาเล่าเรียน ท่านจะให้โอวาทอย่างนี้เสมอ

บทเทศน์ของหลวงพ่ที่ประทับใจมีอีกบทอันนี้เป็นนิทานชาดกอาตมาชอบเรื่องนี้มากคือ เรื่อง ลัตว์ ๓ ลัตว์ เรื่องของ ช้าง ลิง นก กระทา หลวงพ่จะนำมาพูดเรื่อย ๆ ท่านบอกว่า มีนกตัวหนึ่งไปอาศัยอยู่บนต้นไม้ เริ่มๆ ต้นคือช้าง ช้างไปอาศัยอยู่ต้นไทรต้นหนึ่ง อยู่ต่อมาก็มีลิง ลิงตัวหนึ่งมาจากไหนก็ไม่รู้ ท่านเล่าอย่างนี้นะ ก็มาอาศัยอยู่ต้นไม้ที่เดียวกันนั้น ก็ต่อมาก็มีนกกระทา นกกระทาก็มาอาศัยอยู่ต้นไทรนั้น ตกลงว่าลัตว์ ๓ ลัตว์ เมื่อก่อนนี้ช้างอยู่อย่างสงบเพราะไม่มีใครมาอยู่เมื่อเจ้าลิงมา นกกระทามาเริ่มวุ่นวาย แล้วลัตว์ ๓ ลัตว์ก็มาตกลงกันว่าเราไม่ควรจะมาทะเลาะกัน หาผู้อาวุโส เขาก็ถามว่าใครเห็นต้นไทรนี้ก่อน หลวงพ่ท่านเล่าอย่างนี้นะ ช้างตัวโตช้างพูดก่อน ช้างก็บอกว่า ข้าเห็นต้นไทรตั้งแต่ต้นมันเล็กๆ ข้ายังเดินข้ามมันอยู่เลย แสดงว่าข้าต้องเกิดก่อน เอ้าต่อไป ลิงพูดมั่ง โหะไรต้นไม้ เมื่อข้าเป็นลิงน้อยข้ายังมาเก็บยอดมันกินอยู่เลย แสดงว่าข้าต้องเกิดก่อน นกกระทาก็บอกว่าก่อนเพื่อน ต้นไทรนี้มันยังไม่เกิด ข้าไปกินต้นไทรในป่าโน้น มาชี้ตรงนี้ ต้นไทรนี้เกิดเพราะข้าของข้าเอง ตกลงว่านกกระทาก็เกิดก่อน ต่อมาทั้งหมดก็ยกนกกระทาเป็นหัวหน้า ไปไหนไปด้วยกัน ลิงก็ชี้หลังช้าง นกกระทาก็เกาะหลังลิงไปหากินอย่างสันติสุข ก็กลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข หลวงพ่ก็บอกว่า “คนเราก็ก็นึกเหมือนกัน ถ้ารู้จักเคารพกันตามอาวุโส ก็ไม่มีปัญหา” เลยให้ข้อคิดกับเณรว่าอยู่ร่วมกันให้เคารพกัน เชื้อฟังกัน ให้ผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ ให้เชื้อฟังกัน แล้วจะไม่มีปัญหา หลวงพ่ชอบเล่าเรื่องนี้ เพราะวัดปากน้ำ คนอยู่กันเยอะ ทำร้ายหักร้าย

องค์ ปัญหาก็มี ท่านจึงเอานิทานเรื่องนี้มาเล่าให้ฟัง ให้เคารพกัน ให้เชื่อฟังกันตามลำดับอาวุโส เหมือนอย่างเถรในวัดปากน้ำ อยู่ไม่ได้นะ ต้องมีผู้ปกครอง ต้องมีพระปกครอง ถ้าไม่มีพระปกครองหลวงพ่อก็ไม่รับใครไปอยู่นั้นหลวงพ่อก็ถามว่ามีผู้ปกครองหรือยัง ถ้ามีอยู่ได้ เพราะว่าให้ปกครองกันเอง แต่ถ้าไม่มีไม่ได้

เราอยู่
กันเยอะ แต่
ด้วยบารมีของ
หลวงพ่อก็ไม่มี
อดหกรอก ข้าว
ปลาอาหาร
อุดมสมบูรณ์
แม่ครัวก็พอ
สมัยแม่ครัวชื่อ

โยมนิด แก่ดกข้าวแกงมีวิธีโอถ้ายไว้ แกว่องไว เรียกว่าพระเถรสิร้อย
ห้าร้อยนะประกาศว่าไม่ต้องล้างจาน ล้างแต่ช้อน ขนาดพระล้างจานก็
ไม่สะอาด แม่ชีเขาบอก เปลืองน้ำเปล่าๆ เพราะฉะนั้นล้างแต่ช้อนเปล่า
แล้วเวลาขบฉันหลวงพ่อก็ ท่านไม่มีเทศน์สอน จะสอนโน้บโสต์เข้า-เย็น
อย่างเข้าติระมั่งทกโม่งเข้า พระเถรจะไปรวมกันที่หน้าโบสถ์ หลวงพ่อก็
จะเดินนำหน้า เราก็ดูตามกันเป็นแถวๆ ไปแบบทหารตามอาวุโส
คนไหนก็ต้องรู้ตัวเอง ออกก็เหมือนกัน หลวงพ่อดูออกก่อน เป็นประจำ
ทั้งเช้าทั้งเย็น เวลาฉันเสร็จแล้ว จะมีอีกองค์หนึ่งเป็นผู้ให้พร กล่าว
สัมโมทนียกถา พระครูปัญญาเป็นฝ่ายปกครองพระ พระครูอนิต
ปกครองเถรแยกกัน และอีกองค์หนึ่งปกครองเด็ก คือหลวงพ่อดเล็ก
เด็กวัดมีเป็นร้อย ราวสองร้อยคน ปกครองชีกิมิ ชิกีส่วนชี

สมัยอาตมาเป็นเณรวัดปากน้ำ
แม่ชีจันทร์คอยดูแลรับใช้แม่ชี
ทองสุข แม่ชีทองสุขเป็นหัว
หน้าชีวัดปากน้ำ แม่ชีจันทร์ก็
อยู่ที่นั่น อาตมาจะเบือข้าวต้ม
นั้นตอนนั้น ฉันจนเบือ อยาก
ฉันข้าวสวย จะไปฉันข้างนอก
หลวงพ่อก็ไม่ให้ไป เรามีที่ฉัน
แล้วท่านว่าอย่างนั้น อย่าไปแย่ง
เขาเลยวัดอื่นจะลำบาก อาตมา
ก็ถือบาตรเอาไปบิณฑบาตที่บ้าน
โยมจันทร์ ปกติแล้วที่วัดปากน้ำ

หลวงพ่อก็ไม่ให้ออกบิณฑบาต ตอนนั้นเราแอบบิณฑบาตเราเป็นเณร
ของอาตมานี้สำหรับแม่ชีจันทร์ก็นิมนต์ประจำได้เลย เข้าเราก็ถือ
บาตรไปหน้าบ้านแก มีเราองค์เดียวองค์อื่นก็ไม่มีบิณฑบาต แล้ว
แต่ความคุ้นเคย เราก็บ่นกับโยมแม่ชี ฉันข้าวต้มมันหิว ฉันข้าวต้ม
ทุกวัน แม่ชีก็สงสารฉันตอนเช้าก็มาบิณฑบาตนะเณรนะ เป็นข้าวสวย
แทนเฉพาะวันพระ ถ้าวันพระนี่จะเว้นไม่ทำวัตรเช้า ลงฟังเทศน์สามโมง
เช้าแทน

อยู่วัดปากน้ำจะว่าทุกข์ก็ทุกข์ สนุกก็สนุก ที่ทุกข์ก็คือ ญาติไม่มี
อยู่ นอนดึกทุกวัน มีครั้งหนึ่งตอนบูชาพระรัตนตรัย แล้วลืมหืมลงกราบ
และพูดว่า พุทโธ เมนาโถ พระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งของเรา หลวงพ่อวัด
ปากน้ำท่านขึ้นมาที่อาตมา แล้วพูดว่าบอกแล้วทำไมไม่จำ คนอื่นเขาก็ม
กราบกัน แต่เราลุกขึ้นมา

อาตมาอยู่วัดปากน้ำตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๙๘ จนถึงปี พ.ศ.๒๕๑๔

หลวงพ่от่านมรณะปี พ.ศ.๒๕๐๒ อาตมาได้เปรียญ ๗ ในปี พ.ศ.๒๕๐๖ ก็เป็นอาจารย์สอนบาลี อยู่ที่สำนักวัดปากน้ำ เรื่อยมาจนถึง พ.ศ.๒๕๑๔ สมเด็จพระสังฆราช (พระมหารัชมังคลาจารย์เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน) ท่านส่งมาอยู่ วัดเชียงงา จ.ลพบุรี ส่งมาเป็นทีมใหญ่ อยู่วัดเชียงงา พอสร้างโบสถ์ สร้างศาลาปฏิบัติ หมดเรียบร้อยแล้วก็มีปัญหาติดหน้อย ชัดกันเรื่องการเงิน อาตมาก็เลยลาออก อยู่ต่อมาวัดถนนใหญ่ว่างเจ้าอาวาส ตั้งใครไม่ได้ ฝ่ายพระจะตั้งองค์นี้ ฝ่ายโยมจะตั้งองค์โน้นทะเลาะกัน ไม่รู้ก็ปีต่อก็ปีตั้งกันไม่ได้ โยมก็มาขอรับรองอาตมาให้ช่วยหน้อย คือมาเป็นเจ้าอาวาสให้เขาหน้อย จึงมาเป็นเจ้าอาวาสวัดถนนใหญ่ได้สิบปี

พอดีเมื่อปีกลายนี้มีโอกาสได้คุยกับ เจ้าคุณธรรมกิตติวงศ์ วัดราชโอรส ท่านเจ้าคุณก็คุยกันว่าศาสนาเรามันเริ่มจะด้อย หมายถึงว่า พระเราตอนนี้มันด้อยมาก เทคโนโลยีจะเป็นที่นี้พระมุ่งแต่เรื่องการ เสกเครื่องรางของขลังซึ่งเป็นที่ดูหมิ่นของต่างศาสนา ต่างศาสนาเขา เก่งด้านหลักวิทยาศาสตร์ เขาพูดได้ชัดเจน แต่พระสงฆ์เราพูดไม่ชัดเจน เขาจะพูดแต่เรื่องนรกสวรรค์ ซึ่งมันพิสูจน์ไม่ได้ มันไม่ใช่วิทยาศาสตร์ ท่านถึงบอกว่าต่อไปภายหน้า การอบรมเป็นเรื่องสำคัญ ต้องฝึกพระให้ได้ ท่านถามอาตมาว่าท่านเจ้าคุณพร้อมมั๊ย ท่านจะเสียสละมั๊ย ยศ ตำแหน่งเนี่ยไม่ได้ก็อย่าไปใส่ใจ ไปทำงานพระศาสนา อาตมาบอกได้เท่านี้ผมก็พอใจแล้ว เออ... ถ้าฉันท่านต้องทำ อบรมพระนะ อย่าไปหวังยศหวังตำแหน่ง อย่างผมนี้ผมยังถูกขัดถูกถอดออกไป ก็ยังไม่สน แต่ผมจะทำงานพระศาสนา ปัญหาเยอะแยะ แต่ว่าเราก็ไม่ถอยเหมือนกัน ถึงได้มาอยู่ตรงนี้ เมื่อปีกลายอาตมายังไม่ได้ลาออกจากเจ้าอาวาสวัดถนนใหญ่ นะ มาอบรมพระที่ อ.บ้านหมี่ ประกาศท่ามกลางพระภิกษุสงฆ์ว่า อยากกลับบ้านหมี่แล้ว วัดใดว่างเจ้าอาวาสบ้าง ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ ๒๐ ไร่ ว่างเจ้าอาวาสและกำลังต้องการเจ้าอาวาส ผมขอเสนอตัวผม

จะไปพัฒนาวัดนี้ พอดีมีวัดคู้งท่าเลาว่างพอดี มีที่ ๓๔ ไร่ อาตมาจึง
ย้ายมาอยู่ที่นี่ ปัจจุบันอาตมาเป็นรองเจ้าคณะจังหวัดลพบุรีอาตมาตั้งใจ
ในการทำหน้าที่อบรมเยาวชนให้เต็มที่ และจะปรับปรุงพัฒนาวัดบ้าน
เกิดของตนให้ดีที่สุด